

גיליון מספר 28

' באייר תשפ"ג

' באייר תשפ"ג

עלון שבת לנשות הקהילה

אשת
היל

בית העדרש "בית - יוסף"

לע"ז רבי יוסף ב"ר יצחק ד"ל ויצט"ן
הכנסת • בית העדרש • אוצר הספרים
אברכים • שיעורי תורה • קרן צדקה וחסד
רחוב קריית יערים 32 גבעתיים

לפון : 052-8144488

מִדְרָשָׁה בַּפְּרָשָׁה

פרשת אחרי מות - קדושים

הלא תרבותה של מצרים, בימי יציאת ישראל מותיכה, הייתה המובילה בין תרבויות עמי קדם. המדע והאמנות, השירה והפולחן, הזנות והעבדות פרחו בה בשווה, ובצרו השיגים מרשימים. אלו, השפיעו על אורחות החיים של המזרח התיכון כולו. גם על אלו של עם ישראל, שהשפעתם על העבדים העבריים, ששהו בו מאתיים ועוד שנים, הייתה מוחצת. היא אף, עמקה, עמוק לרקמות הסתרות ביותר של אישיותם, ועיצבה אותם בדמותם ובצלמם. היכולת לעמוד בפני השפעת התרבות השלטת, הינה מוגבלת

אֶשֶׁת הָיִל
לימוד והיכרות עם הנשים בתנ"ך

[illegible]

איוון זה, הוא ששמר עליו כיחידה לאומית נפרדת בפני עצמה. בעוד שמתרבויות המזרח הגדולות, נותרו רק פירמידות וחרסים, עדים אילמים לתפארת העבר.

{מעבוד מתוך ספרו של הרב משה גריקל - 'פרשה ופשרה'}

ר' עקיבא דרעה של כלבא שבוע היה. רבמה אותו בחו שהוא צנוע ומעולה. אמר לו: אם מתקדשת את אילי היתא הולך ללמוד בבית המדרש? אמר לו: כן. הלכה והתקדשה לו בצנעה. הגיע הדבר לאוזני אביה, החליט וצוויאה מביתו והוריהו ממנסי'. בחורף חזי שנים במתבן והיה מלקט את התבן שמערה. אמר לו: אילו היה ידוע הייתי נותן לך ירושלים של זהב! נדמן אליהו אלהיה נביתא בפתח המתבן ונדמה לו שאינו עובד להם: וזו לא מעט נתן כי אשתי וילדיה חזו בהם לשבח. אמר ר' עקיבא לאשתו: אמר עניו זה שהאפי' תבן אין לו

מרה רחל לר' עקיבא: קר ותלמד בבית המדרש.
בינתיים הלך ר' עקיבא לבית המדרש וישב עם תלמידים שנים עשרה שנה. לסוף שנים עשרה שנה חזר ר' עקיבא
בשנה ששלושה מלווה בשנים עשר אלפי הללדים. שמע ר' עקיבא זקן אחד שאומר לאשתו: טוב עשה לך
ר' עקיבא... לא רק שאינו דומה לך אלא שעוב אותך כאלמנה חיה. אמרה לו: לא היה שומע בקולי הייתי רוצה
שבבית המדרש עוד שנים עשרה שנים. אמר ר' עקיבא: אם כי יש רשות להישאר עוד שנים עשרה
שנה. ויש עוד שנים עשרה שנים בבית המדרש.
סוף סוף חזר לביתו ועמו עשרים וארבעה אלף תלמידים, שמעה אשתו ויצאה לקראתו. אמרו לה השכנות:
איך מחזרתיו? בדים לבשי אותם והתכסי בהם. אמר להם: יודע דניש פקש בהמנו (מקסי בי) ש' שהגיעה
לנו, נפלה על פניה והיתה מנשית רגלי, ואם התלמידים יודחו אותה? אמר להם: ר' עקיבא, הניחוה! שילה
שלכם שנים הוא. אמרה מנשית לקמקום דגדול, אמר אלך אליה, אמר יחיל לי את דברי, בא אלי ללכא
ביוע. אמר לו ר' עקיבא: לא הית יודע שיהיה גדול בתורה האם הית נודד דהו? ענה לו האב: אפילו היה
עפר פק אחד, אפילו הלכה אחת. אמר לו: אני הוא. נפל על פניו ונשקו ברגלו ונתן לו מחצית ממונו. (ע"פ
גובנת פה ב' ונדרים א')

אֶשֶׁת הַיֵּל

אשת השבוע: רחל

לימוד והיכרות עם הנשים בתנ"ך

מי היתה? אשת רבי עקיבא ובתו של כלבא שבוע

היכן מופיעה: תלמוד בבלי, תלמוד ירושלמי

סיפור חייה: רחל חייתה בסוף תקופת בית שני. בדורמה של העיר טבריה, סמוך לבית הקברות העירוני, נקמה בנכד אבן אשר חלק ממסורות ומחללים למקום קבורתה. דמותה של רחל מהווה מודל חיזוי לרעיונות המקריבים את עצמם ואת תענוגותיהם ויחל העולם הזה. למען הסטרה הנעלה של תמיכה בבעל הלומד תורה במסירות נפש. באבות דרבי נתן (פרק ו') מתואר כיצד רחל גרמה לבעלה להיות גדול בשרא: 'כל שנה היה רחל שנה כלום. פעם אחת היה עומד על יד הבאר אמר מי אהב אקן אבן, ואמר לו הימים שחזרנו לפנים עליה בכל יום, ואמר לו עקיבא אי אתה קורא אבישן שחקן מיים היה רבי עקיבא וְ קל וחומר בעצמם: מה ר' פיסל את הקשה דברי הורוה שקשה כבדול על אחת כמה וכמה שחיקוה לבי שהוא בשר ודם, מיד חזר ללמוד דורו, ורבי הורא הוא ובנו וישבו אצל מלמדי תעניות, אמר לו רבי למדני תורה אחז רבי עקיבא בראש הלוח, ובנו הראש הלוח כתב לו אלף תי ולמדה. היה לימוד והולך שלמד כל התורה כולה. רחל וישב לפני רבי אלעזר ולפני ר' יהושעא בריה לרם רבות: פתחו לי סעם משנה היה שאמר לו הלכה אחת הלך וישב לו בינו לבין עצמו, אמר, אלף וזו עמה נכתבה, בית זו זמה נכתבה, דבר זה שלמד אמר, חזר וישב לו והעמידן בדברים... אמר לו רבי טרפון עקיבא עליו הכתוב (איוב, כ"ח) 'מִכְבִּי נִרְוֹת חֶבֶשׂ, וְזוֹ שֶׁלֹא יֵצֵא אֵשׁ', דברים המוסתרים מבני אדם חוצינים ארבי רבי עקיבא לאורה.

ותעש בהפץ כפיה

סיפור לשבת

מניין יבוא עזרי

באחת מערי גרמניה התגורר יהודי בעל משפחה ברוכה, שחיפש עבודה להתפרנס ממנה. לאחר חיפושים הוצע לו להיות שמש בבית כנסת מקומי. ביום הראשון קיבל את ההנחיות וההוראות מהגבאי הראשי והחל בעבודתו.

ניקה את בית הכנסת, סידר את הספרים, ועשה כל הנדרש ממנו. בשבת כמקובל בקהילות הללו, נמכרו העלויות לתורה, ובמוצ"ש ביקש הגבאי מהשמש שירשום את כל המכירות שנמכרו ויביא לו את הרשימה. השיב שמש לגבאי שאין הוא יודע לכתוב כלל. אמר לו הגבאי אם אינך יודע לכתוב אינך ראוי להיות אפילו שמש. שילם לו עבור אותו שבוע עבודה ופיטרו לאלתר.

יצא השמש בפחי נפש לחפש לו פרנסה אחרת, הרים עיניו אל הקב"ה - מניין יבא עזרי. והנה עבר קצין צבאי שראה אותו בדרכו, ואמר לו: יהודי האם תוכל לדאוג לי וללוחמי ולהשיג לי חמש מאות לחמים ותבוא על שכרך? רץ השמש במל' לבצע הזמנה זו והביא לקצין. ולמחרת ביקשו שוב לעשות כן, כך עוד כמה ימים. לאחר כשבוע הגדיל הקצין את ההזמנה עד שהגיע לכמות גדולה מאוד. חשב לעצמו השמש שכדאי ושווה לפתוח מאפייה בשביל לספק כמות שכזו, וכך עשה עד שהתחיל להעשיר.

לאחר תקופה שלח את אחד מעובדיו לפתוח חשבון בבנק. הגיע השליח עם שני מזוודות מזומנים. מנהל הבנק נפעם מכמות המזומנים והודיע לשליח שהבוס צריך להגיע לבנק בכבודו ובעצמו, משום שהוא צריך לחתום על פתיחת החשבון. הגיע השמש לשער לבנק, והתקבל בכבוד רב. לאחר שסידרו את כל הניירת, והגיעו לשלב של החתימות, נתבקש העשיר לחתום. אמר היהודי למנהל הבנק שהוא אינו יודע לחתום. שאל המנהל כיצד יתכן שנתינת כזה בעל מומן מבלי שתדע לכתוב? השיב לו בעל המאפייה: אם הייתי יודע לכתוב ולחתום, הייתי נשאר שמש עד עכשיו...

השקעה שווה...

יהודי בר אוריין נכנס אל ה'חפץ-חיים' וביקש לקנות את כל ספריו, חוץ מהספר 'שמירת הלשון'. תמה ה'חפץ-חיים' למה אין הוא מעוניין בספר זה, והסביר האיש: אני עוסק במסחר ובא בדברים עם אנשים רבים, ואין ביכולתי להיגמל מלשון הרע. לא אפיק אפוא תועלת מהספר הזה.

נענה ה'חפץ-חיים': כשסיימתי לכתוב את הספר, התחלתי לפקפק בתועלתו ובמידת היכולת של הציבור לקיים את הכתוב בו. העליתי את ספקותי לפני רבי ישראל מסלנט, והוא הגיב ואמר: אפילו אם לא תצליח אלא למלט אנהא אחת מליבו של יהודי, מתוך צערך על שהוא נכשל בלשון הרע - כדאית כל טרחתך על הספר. אי לכך, קח אפוא את הספר, ואנחתך תהיה תועלתך.

יצאת צדיק

אחד מגדולי האדמו"רים השיב לחסיד שהתמרמר על חייו העלובים כלשונו, הנשחקים יום ולילה בחנותו בלא אפשרות לימוד תורה כראוי וקיום מצוות מלא. במה אבוא לפני האלוקים, שאל בכאב את רבו. במשקלן - ענה לו הרבי קצרות. משקל, כמו משקלו של אחד הרגשים הגדולים, משקלו של 'החפץ חיים', הוא רבי ישראל מאיר הכהן, גדול ההלכה בדור שלפני השואה, תושב העיירה הקטנה ראדין בליטא, אשר התפרנס מחנות קטנה אותה פתח. ואף כי הוא עצמו עסק בתורה ואשתו היא שנימדה בחנות, הרי בא יום יום לחנותו לבדוק את כשרות המשקלות והמאזנים.

עז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון

הרב יעקב יוסף, נפטר בתאריך ב' באייר, לפני עשור. ייסד ועמד בראשות ישיבת 'חזון יעקב', הקרויה על שם סבו יעקב עובדיה. כמו כן הוא מונה כרב שכונת גבעת משה ותל ארזה בירושלים, והתגורר בשכונת שמואל הנביא בירושלים. היה חבר בגוף הכשרות "בד"ץ ישא ברכה". ודיין בבית הדין של קהילת היראים בראשות הרב שווארץ.

חכם יעקב יוסף היה ממייסדי תנועת ש"ס, ובשנת תשמ"ג (1983) החל לשמש חבר מועצת העיר ירושלים. בשנת תשמ"ד (1984), נבחר כנסת, ושיתם כחבר כנסת במשך ארבע שנים.

לאחר שאביו נתמנה כרב הראשי בתל אביב, העביר אליו את הנהגת בתי הכנסת בשכונת הבוכרים בירושלים, ואת מסירת שיעורי התורה שם. הרב יעקב שכלל את מערך השיעורים, וסדרם כשאת מרכזם העמיד בבית הכנסת בורכוב, שם אף הקים את ישיבת חזון יעקב, על שם סבו יעקב עובדיה.

הרב יוסף השאיר אחריו מאות הקלטות של שיעורי תורה. ההקלטות יצאו בדיסקים מסודרים לפי סדר השולחן ערוך. לאחר גילוי מחלתו החל לערוך את סדרת ספריו בהלכה, לה העניק את השם "בעתה אחישנה" שערכו בגימטריה שווה לערכו של שמו. את ספריו ערך יחד עם בנו הבכור, הרב עובדיה. כשבוע לפני מותו יצא לאור הספר הראשון בסדרה, ונקרא שמו חזון יעקב - בעתה אחישנה על מועדים חלק א', כשאת הספר מעטרו הערות וחידושי בנו בשם "אמרי עובדיה".

זכרי! בכל פעולה שאת מכינה לכבוד שבת תאמרי "לכבוד שבת קודש"

אצלנו בקהילה

תיבת המייל נועדה לקבל עדכונים על שמחות במשפחה, ימי הולדת או להבדיל על תפילה לבריאות ולעילוי נשמת לזיכוי הרבים

מייל: eshetchail2@gmail.com

*העלון טעון גניזה

העלון מוקדש לפרואת תמר בת שושנה בתוך שאר חולי עמו ישראל | לעילוי נשמת הרב אליעזר בן נפתלי הלוי, ברכה בת משה לייב ת.ג.צ.ב.ה.

צופיה הליכות ביתה

הרב אריה וחייה אטינגר

קליניקה ומכון להכשרת
יועצים זוגיים
רח' עמנואל 2, גבעתיים
0532900200a@gmail.com

הגנות מתנגשות | חלק ב'

בשבוע שעבר סיפרנו על העוצמות של דוד, בסדר ובניקיון והעוצמות של רות, עם יצירתיות וגמישות שחיברו ביניהם, אך עם השנים, העוצמות נעלמו. שנים חולפות, והברק בעיניים מתעמעם עד שנעלם ואת מקומו תופס מבט של אכזבה, תסכול, חוסר אונים וכאב.

מה קרה? לאן נעלמו העוצמות שכל אהבנו והתפעלנו מהן? זה בדיוק המושג שנקרא "הגנות מתנגשות" מה פירוש? ככל שאתגרי החיים מתעצמים כך כל אחד מהם אוחד בהגנה שלו חזק יותר ויותר, וכשההגנות 'צרות זו לזו' אז מתחילה הקטסטרופה.

ננסה לתאר סדר יום סטנדרטי: דוד קם בבוקר לאחר שהכין אמש את רשימת תוכניותיו הקבועה והמאורגנת, הוא התעורר בדיוק ב-7:00 בבוקר ותכנן לשלוח את הילדים מצוידים היטב בסנדוויץ' מזין שהם אוהבים ובתפוח חתוך לרבעים.

רות, לעומתו, מתהפכת במיטה עד 7:40 ואז היא מתעוררת עם הברקות נפלאות, היא חייבת לצלצל לרזת בסמינר ולשתף אותה בתוכנית מדיהמה שעלתה במוחה, הרכיז לא תהיה זמינה לאחר השעה 8:00 והשיחה חייבת להתקיים כעת. הילדים יאחרו קצת למסגרות, לא נורא, או שנשלח אותם עם ארוחת אקספרס של לחמניה ושוקו.

דוד מרגיש את העצבנות מטפסת עמוק בתוכו - עכשיו טלפון? הילדים יאחרו! זה קטסטרופה! לחמניה ושוקו - שומו שמיים! רות רואה את פניו המתכרככות של דוד ותרגומת עולה במוחה, מה קרה? מה פשעתי? ביג-דיל איחור קליל של רבע שעה! אני עובדת קשה ומפרנסת, אז מה אם העבודה שלי דורשת גמישות מבני הבית, עדיף שתהיה לילדים שלי אמה שמסופקת ומרגישה טוב עם עצמה, גם אם זה דורש לעיתים מחיר של שוקו במקום תפוח.

השעה 8:30 בערב. רות מסתובבת במטבח וילדיה סביבה, ידיהם דבוקות בשאריות בצק ופניהם מרוחות בשוקולד. הם מאושרים וגאים ביצירה. המטבח נראה כמו אחרי סופת הוריקן אך רות אינה רואה זאת, היא מאושרת ומלאה סיפוק.

נקישות קלות נשמעות בדלת, דוד נכנס הביתה. לא ארכו יותר מחמש שניות ומצב רוחו נחת במהלומה חדה. הוא הרגיש שהוא משתגע! למה הילדים לא במיטות? מי יסדר את הבלגן הנוראי הזה? הוא כבר מכיר היטב את תשובותיה של אשתו שתסביר בקלילות ש'מה הבעיה, אני אסדר מחר בערב'. איך אני אסדר את הבלגן המטורף הזה? אינני מסוגל להירדם כשאני יודע שמחר אני מתחיל יום בתוך ג'ונגל. הוא מעיף מבט לערמות הכביסה המתגבהות שלא טופלו בגלל חגיגת העוגיות, האושר של ילדיו כלל לא חדר לתודעתו, הוא רק חישב במרמור גובר את אותן שתיים שהתבזבו לריק ובמקומן הבית יכל ללבוש צורה...

כך מצטרפים רגעים קטנים וגדולים של אכזבה ותסכול. רות לא מבינה את דוד ומפרכת את צרכי כצרכים של אדם לא תקין: מרובע, מקובע, ועקשן. דוד רואה את רות כאישה חסרת אחריות, חיצונית, תלותית, ילדותית ולא מבינה עניין...

הפרדוקס הוא שבדיוק אותה תכונה שנראתה לנו עוצמתית וקסומה ובדיוק היא זו שכבשה את ליבו בסערה נהפכת לאויב הגדול שמאיים על שלווה חיינו...

למה? כי נופל לאדם האסימון שבו הזוג שלו אינו עוצמתי כפי שדמיון, הוא ס"ה כן אנוש חלוש שמנסה להגן על עצמו ואינו מסוגל בשום אופן לוותר על דפוס הפעולה שלו ולהחליפו בדפוס אחר גם כשהדבר פוגע באיכות חייו כי הוא מונע מפחדים ענקיים שמשתלטים עליו. אכן, עצות, הן דרך קצרה שמתבררת כארוכה ואם בכלל... העבודה הנכונה היא על הקטנת הפחדים. דרך ארוכה שהיא קצרה... אך מתגמלת!